

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2747/23
9.2.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Филиповић, председника већа, Олге Арсовић и Миленије Петричевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Трифуновић адвокат из Београда, ул.Сарајевска бр. 31/18, против тужене Републике Србије - Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, улица Косовска број 31, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 3734/20 од 12.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 09.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 3734/20 од 12.01.2023. године у делу става првог изреке којим је тужена Република Србија – Министарство унутрашњих послова обавезана да тужиоцу АА из ..., на име накнаде штете исплати износ од 20.700,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, и у ставу трећем изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 3734/20 од 12.01.2023. године у преосталом делу става првог изреке тако што се тужена Република Србија – Министарство унутрашњих послова **ОБАВЕЗУЈЕ** да тужиоцу АА из ... на досуђени износ накнаде штете од 20.700,00 евра, исплати камату по стопи коју прописује Европска централна банка почев од 29.03.2011. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године па до коначне исплате камату по стопи прописаној Законом о затезној камати, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, док се тужбени захтев за исплату законске затезне камате преко досуђене камате по стопи Европске централне банке почев од 29.03.2011. године до 24.12.2012. године, **ОДБИЈА** као неоснован.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и тужене за накнаду трошкова другостепеног

поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 3734/20 од 12.01.2023. године, ставом првим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 20.700 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са законском затезном каматом почев од 29.03.2011. године па до исплате. Ставом другим, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се тужени обавезе да му исплати износ од још 600,00 евра преко досуђеног износа од 20.700,00 евра, а до траженог износа од 21.300,00 евра, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са законском затезном каматом, почев од 29.03.2011. године па до исплате. Ставом трећим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 244.500,00 динара.

Против наведене пресуде у ставу првом и трећем изреке, тужена је благовремено изјавила жалбу из свих законских разлога. Тражила је одређене трошкове другостепеног поступка.

Тужилац је дао одговор на жалбу са предлогом као у одговору.

Испитујући законитост и правилност првостепене пресуде у ожалбеном делу у смислу одредбе члана 372 Закона о парничном поступку, (“Службени гласник РС”, број 125/04, 111/09), који се у смислу одредбе члана 506 став 1 Закона о парничном поступку, (“Службени гласник РС”, број 72/11, са каснијим изменама и допунама), примењује у конкретној правној ствари, Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 1, 2, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности. Апелациони суд налази да није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, на коју се жалбом посебно указује, јер првостепена пресуда садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за правилно одлучивање, који нису у супротности са садржином изведених доказа у списима, док је изрека пресуде јасна и не противречи разлозима исте датим у образложењу.

Неосновано се жалбом указује да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка, јер није поступио сходно члану 355 став 3 Закона о парничном поступку, којим је прописано да се у уводу пресуде обавезно наводи јединствени матични број грађана – странке односно да се назначи директни корисник буџетских средстава, имајући у виду да се у конкретној правној ствари примењује Закон о парничном поступку, (“Службени гласник РС” број 125/04, 111/09), сходно одредби члана 506 став 1 Закона о парничном поступку, (“Службени гласник РС” број

72/11 са каснијим изменама и допунама), а који закон није предвиђао да увод пресуде обавезно садржи јединствени матични број грађана - странке, која је физичко лице, односно да се назначи директни корисник буџетских средстава, при чему такав пропуст свакако није могао бити од таквог утицаја на правилност и законитост првостепене пресуде, који би за последицу имао укидање исте.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био запослен код тужене у Министарству унутрашњих послова, Секретаријату унутрашњих послова у Призрену, да би након ратних дешавања на територији АП КиМ 1999. године био од стране тужене упућен у ... на даљу службу. Ради привременог решавања стамбеног питања тужиоца, парничне странке су дана 20.07.1999. године, закључиле уговор, којим се тужена обавезала да тужиоцу месечно исплаћује новчане износе од 3.600,00 динара преко рачуна код банке, ради плаћања закупнине за стан број 12 у улици ... у ... Потом су парничне странке дана 20.09.1999. године закључиле Анекс 1 наведеног уговора којим је повећан новчани износ који тужена треба да исплаћује тужиоцу на износ од 4.050,00 динара, да би Анексом 2 уговора од 21.10.1999. године, тај износ био поново увећан на износ од 5.250,00 динара. Тужилац се потом из стана у улици ... у ... преселио у стан у улици ... у ... Последњу уплату уговореног износа тужена је извршила тужиоцу закључно са 20.01.2001. године а потом је престала са уплатама. Тужиоцу је радни однос престао закључно са 31.12.2006. године, а све до тада је вршио плаћање закупнине у улици ... у износима од по 300 евра месечно. Наведени износ је нижи од конвертованог износа закупнине из Анекса 2 уговора од 21.10.1999. године, јер износ од 5.250,00 динара коју је тужена била у обавези по наведеном Анексу да исплаћује тужиоцу у еврима износи 447,37 евра, а што је утврђено из налаз и мишљења судског вештака применом званичног средњег курса за немачку марку те курса немачке марке у односу на евро. Процењена тржишна закупнина за стан који је користио тужилац у ... улици број ... је нижа од процењене тржишне закупнине за стан број 12 у улици ... у ... Пресудом Трећег основног суда у Београду П 1858/17 од 14.07.2017. године, одбијен је тужбени захтев овде тужене Републике Србије, којим је тражила да се утврди да су наведени уговор који је закључила са тужиоцем од 20.07.1999. године и Анекс 1 и Анекс 2 истог од 20.09.1999. и 21.10.1999. године, ништави. Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 6428/18 од 20.03.2019. године потврђена је наведена пресуда Трећег основног суда у Београду.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је битан састојак уговора закљученог између парничних странака дана 20.07.1999. године са Анексом 1 и 2, био обавеза тужене да тужиоцу уплаћује одређени новчани износ ради решавања стамбене потребе као лица запосленог код тужене, односно да битан састојак није био закуп конкретног стана, те је имајући у виду да је тужена престала да врши исплате уговорених новчаних износа тужиоцу ради плаћања закупнине почев од фебруара 2001. године, нашао да тужена није испунила своју уговорну обавезу, чиме је тужилац претрпео штету због неиспуњења, у висини плаћања месечне закупнине за стан у износу од 300 евра за период почев од престанка исплате уговорених износа тужиоцу од стране тужене у фебруару 2001.године, до званичног престанка радног односа тужиоца код тужене 31.12.2006. године, те је применом члана 262 став 2 и 266 став 1 Закона о облигационим односима нашао да је тужена у обавези да тужиоцу накнади наведену штету. Одлучујући о висини накнаде штете, те ценећи приговор застарелости потраживања, првостепени суд је досудио укупан износ од

20.700 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, а који износ представља збир месечних износа од 300 евра, почев од априла 2001. године до закључно са децембром 2006. године, када је тужиоцу престао радни однос код тужене и када је престао уговорни однос између парничних странака као уговорних страна, налазећи да су потраживања у износима од по 300 евра месечно за период фебруар и март 2001. године застарела, у смислу члана 376 став 3 Закона о облигационим односима, имајући у виду да је тужба у конкретној правној ствари поднета 29.03.2011. године, а да је потраживање за наведене месеце доспело 20. у месецу за текући месец. На досуђени износ накнаде штете, првостепени суд је тужиоцу применом члана 277 Закона о облигационим односима досудио и законску затезну камату почев од 29.03.2011. године као дана подношења тужбе па до коначне исплате.

Међутим оваква одлука се само делимично може прихватити као правилна.

Наиме, како из потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања несумњиво произлази да је између парничних странака дана 20.07.1999. године био закључен неименовани уговор, у циљу решавања стамбеног питања тужиоца, као лица запосленог у Министарству унутрашњих послова, по чијем налогу је тужилац премештен из ... у ... на даљу службу, а којим се тужена обавезала да тужиоцу, преко рачуна код банке, месечно уплаћује одређени новчани износ, којим би тужилац плаћао месечну закупнину за стан број 12 у ул.... у ..., са Анексима 1 од 20.09.1999. године и Анексом 2 од 21.10.1999. године, а којим је уговорен већи износ који је тужена требало да уплаћује тужиоцу на име закупнине, да је тужена испуњавала уговорну обавезу закључно са јануаром 2001. године, односно да од фебруара 2001. године, па закључно са 31.12.2006. године, тужиоцу није вршила уплате по основу наведеног уговора, да исти уговор није био раскинут, нити утврђена његова ништавост, с обзиром да је правноснажном пресудом Трећег основног суда у Београду П 1858/17 од 14.07.2017. године одбијен тужбени захтев овде тужене за утврђење ништавости наведеног уговора са анексима, односно да је наведени уговор производио правно дејство све до одласка тужиоца у пензију, када је изгубио статус запосленог лица код тужене и право да му иста реши стамбено питање, то је правилно првостепени суд закључио да је тужилац услед неиспуњења уговорне обавезе претрпео материјалну штету у виду месечних износа од 300 евра, колико је плаћао на име закупнине стана у коме је живео, на који начин је решио своје стамбено питање за период од априла месеца 2001. године закључно са децембром месецом 2006. године, односно укупно износ од 20.700 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, правилно примењујући одредбу члана 17, члана 262 и члана 376 став 3 Закона о облигационим односима.

Жалбеним наводима којима се указује да је ожалбена пресуда заснована на погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању, с обзиром да тужилац током поступка није доставио доказ да је плаћао износ месечне закупнине, како за стан у ул...., тако и за стан у ... улици, у који стан се преселио у новембру месецу 1999. године, неосновани су и без утицаја на другачију одлуку суда. Ово имајући у виду, да је тужена на рочишту од 22.09.2020. године изјавила да не спори да је тужилац плаћао закупнину за време живота у ... Такође, током поступка тужена није оспоравала да је тужилац плаћао закупнину у висини од 300,00 евра, при чему је и сама тужена приговарала на налаз и мишљење судског вештака од 04.10.2021. године, којим је утврђена месечна

закупнина за стан у ...улици у износу од 455,00 евра, на начин да је указивала да је сам тужилац навео да је закупнину плаћао месечно у износу од 300,00 евра, те да је ту чињеницу судски вештак требало да узме у обзир и изврши усклађивање висине уговорне обавезе. Такође, износ од 300,00 евра, колико је тужилац навео да је плаћао месечну закупнину, је мањи од износа од 5.250,00 динара, који је према званичном средњем курсу немачке марке износио 875,00 ДЕМ односно 447,37 евра, а који је тужена била у обавези по Анексу 2 од 21.10.1999. године, да уплаћује месечно тужиоцу на рачун код банке.

Жалбени наводи којима се указује да је Министарство унутрашњих послова, престало да тужиоцу уплаћује уговорени месечни износ, с обзиром да је предмет уговора престао да постоји, односно да из одредаба уговора произлази да од тренутка када се тужилац иселио из наведеног стана у улици ... је престала да постоји обавеза Министарства унутрашњих послова да плаћа уговорени износ, неосновани су. Ово имајући у виду да је уговор од 20.07.1999. године закључен између парничних страна, имао за циљ да се реши стамбено питање лица запосленог у Министарству унутрашњих послова, а након премештања службе из ... у ..., до кога је дошло по налогу саме тужене, на начин да тужиоцу као лицу запосленом код тужене буде месечно уплаћиван преко рачуна код банке новчани износ, а којим износом је тужилац даље плаћао закупнину, који уговор није ни раскинут ни поништен. Да уговорна обавеза тужене да плаћа месечно новчани износ тужиоцу, којим је тужилац даље плаћао закупнину, није била везана за конкретан стан у улици ... у ..., који стан се у уговору од 20.07.1999. године помиње, произлази из тога да је тужена и након пресељења тужиоца из наведеног стана у новембру месецу 1999. године, наставила са плаћањем уговорених износа све до фебруара 2001. године, из чега се може закључити да тужена као друга уговорна страна није сматрала битним елементом уговора конкретан стан који је тужилац користио у закуп у циљу решавања стамбеног питања.

Са друге стране, током поступка тужена није доставила доказ на околност да је између ње као закупца, и власника наведеног стана у улици ... у ... био закључен уговор о закупу, а чији корисник стана би био овде тужилац, када би обавеза тужене за плаћање закупнине преко тужиоца била везана за тај стан. Такође, тужена је, уколико је сматрала да је тужилац пресељењем из стана у улици ... у..., у стан у ... улици у ..., прекршио уговорну обавезу, односно изгубио право на примање износа којим је плаћао закупнину, могла једнострано да раскине наведени уговор, што она није учинила, већ је тек након покретања конкретног парничног поступка 2011. године, кроз противтужбу по којој је вођена посебна парница, поставила захтев за утврђење ништавости наведеног уговора, а који захтев је правноснажно одбијен као неоснован, а из чега даље произлази да је наведени уговор од 20.07.1999. године, пуноважан правни посао који је производио правно дејство, односно права и обавезе за уговорне стране, које тужена није извршавала почев од фебруара 2001. године, закључно са децембром месецом 2006. године због чега је тужилац претрпео штету, јер је сам морао да плаћа становање, иако је исто била обавеза тужене. Наведени уговор заправо је био последица права тужиоца као лица запосленог код тужене на накнаду трошкова смештаја од стране послодавца сходно одредби члана 1 став 2 Закона о радним односима у државним органима ("Службени гласник РС", бр.48/91), а што је било посебно цењено у поступку покренутом по тужби овде тужене за утврђење ништавости наведеног уговора и његових анекса, а што је туженој било познато будући да је по њеном налогу тужилац

премештен на даљу службу из ...у ...

Неосновани су и жалбени наводи тужене којима се оспорава оцена првостепеног суда приговора застарелости потраживања. Ово имајући у виду да је првостепени суд правилно приликом оцене приговора застарелости потраживања пошао од одредбе члана 376. став 3. Закона о облигационим односима, којом је прописано да потраживање накнаде штете настале повредом уговорне обавезе застарева за време одређено за застарелост те обавезе. Како је у конкретној правној ствари између парничних странака био закључен неименовани уговор, којим се тужена обавезала да тужиоцу месечно уплаћује новчане износе, које би потом тужилац користио за плаћање закупнине, то произлази да се на застарелост обавезе из тог уговора примењује општи рок застарелости од 10 година. То даље значи да и право на накнаду штете настале повредом уговорне обавезе застарева за десет година од доспелости потраживања. Како је тужба у конкретној правној ствари поднета 29.03.2011. године, произлази да су сва потраживања доспела пре 29.03.2001. године, застарела. Имајући у виду да је сходно уговору од 20.07.1999. године било уговорено да тужена тужиоцу новчани износ уплаћује до 20.-ог у месецу, то су потраживања за месец фебруар и март 2001. године застарела, како је то правилно нашао првостепени суд, односно да нису застарела сва потраживања након тога почев од априла месеца 2001. године закључно са децембром месецом 2006. године, те је правилно усвојен тужбени захтев за износ од 20.700,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате.

Жалбени наводи којима се указује да је Уредба о решавању стамбених потреба изабраних и постављених лица код корисника средстава у државној својини ("Службени гласник РС", бр.41/02) која је ступила на снагу 20.07.2002. године предвиђала начине решавања стамбеног питања, те да је стамбено питање тужиоца требало бити решено у складу са наведеном Уредбом, без утицаја су на другачију одлуку суда, имајући у виду да је правна ваљаност уговора закљученог између парничних странака од 20.07.1999. године са анексима 1 и 2, била испитивана у посебном поступку, кад је утврђено да је исти пуноважан правни посао, односно да није ништав и супротан принудним прописима, да производи правно дејство, те да није раскинут, из чега даље произлази да је обавеза тужене установљена у циљу решавања стамбеног питања тужиоца, да истом уплаћује новчане износе из којих би он даље измиривао обавезу плаћања закупнине за стан у коме је живео, постојала и након доношења наведене Уредбе.

Приликом одлучивања, Апелациони суд у Београду је имао у виду и друге жалбене наводе, али налази да исти нису од утицаја на правилност и законитост првостепене пресуде у потврђеном делу како у односу на утврђено чињенично стање тако и на примењено материјално право у поступку доношења исте.

Како првостепена пресуда није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка, на коју овај суд као другостепени пази по службеној дужности, нити оним повредама на које се посебно указује изјављеном жалбом, те како је иста заснована на потпуно и правилном утврђеном чињеничном стању и донета на основу правилне примене материјалног права, то је иста применом члана 375 ЗПП, потврђена као у ставу првом изреке.

Међутим, одлука првостепеног суда којом је тужиоцу признато право на законску затезну камату на досуђени износ од 20.700,00 евра почев од 29.03.2011. године, донета је уз погрешну примену материјалног права, на које другостепени суд пази по службеној дужности, због чега је иста применом члана 380 тачка 4 ЗПП преиначена као у ставу другом изреке. Наиме, тужиоцу на досуђени износ од 20.700,00 евра, припада затезна камата по стопи коју прописује Европска централна банка у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате почев од 29.03.2011. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године па до коначне исплате тужиоцу припада камата по стопи прописаној Законом о затезној камати, који је ступио на снагу 25.12.2012. године. При томе је тужиоцу у смислу члана 395 Закона о облигационим односима, исплата затезне камате досуђена у динарској противвредности по средњем курсу НБС.

Потврђивањем одлуке о главној ствари потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу трећем изреке ожалбене пресуде, имајући у виду да је иста донета правилном применом члана 149, члана 146, члана 149 и члана 150 ЗПП, те да преиначење одлуке није имало утицаја на општи успех тужиоца у спору, те је применом члана 387 тачка 2 ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Имајућу у виду незнатан успех тужене у другостепеном поступку, те да састав одговора на жалбу није био потребан трошак тужиоца у другостепеном поступку у смислу члана 150 ЗПП, то парничним странкама сходно одредби члана 149 истог закона не припада право на накнаду трошкова другостепеног поступка, те је одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа-судија,
Весна Филиповић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић